

nye Værnepligtslov ikke udkommer, opnaae det, ſom man væſentligt tilſigter? Nei, jeg maa i ſaa Hænſeende aldeles ſlutte mig til det, ſom blev udtalt af den høitærede Juſtitsminiſter ſaaavelſom af det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg). Naar denne Værnepligtslov ikke kommer ud, bliver den beſtaaende Retstilſtand den, at de Ordinerede ere fritagne for Værnepligt, og ved at Værnepligtsloven forkaſtes, vinder man alſaa ikke, at Præſterne komme til at træde ind i Krigernes Række. Naar man alſaa ved at vedtage Fleertallets Forſlag paa den ene Side udfætter ſig for den alvorlige Ulempe, ſom er forbunden med, at Loven ikke kommer ud, og man paa den anden Side ikke derved vinder, hvad man væſentligt tilſigter, nemlig at faae Lighedsprincipet gjenneført, ſaa at Præſterne blive fuldt værnepligtige, ſaa maatte der i alt Falb være særdeles væſentlige principielle Grunde tilſtede for ikkebeſtomindre at faſtholde Fleertallets Forſlag. Det er da ogſaa udtalt, navnlig ſkarpt af det ærede Medlem for Bornholms Amts 1ſte Valgkreds (Fallesen), at det, der her er Tale om, ikke er Noget, der har praktiſt Betydning, men kun er et Principſpørgſmaal; man kunde ogſaa overſætte det ved, at det er et reent theoretifſt Spørgſmaal, et doctrinairt Spørgſmaal. Det forholder ſig viſtnok ganſke ſaa, at praktiſt Betydning har det ikke, thi mine Herrer, nuomſtunder er det meget ſjældent, at nogen Mænd bliver ordineret ſom Præſt, før den Tid er forbi, hvori der kan være Spørgſmaal om Tjenefte i Kinen; om det vil blive anderledes i Fremtiden, kan jeg jo ikke vide, men der forekommer mig juſt ikke at være nogen Udfigt til, at der vil ſtee nogen Forandring i ſaa Hænſeende, og af de Enkelte, ſom muligviis kunde blive ordinerede inden deres 30te Aar, vil der viſtnok være en ſtor Deel, ſom af andre Grunde ikke ville være iſtand til at gjøre Tjenefte. Alſaa, praktiſt Betydning har Spørgſmaalet ikke; det er alſaa for at redde et Princip, at man lægger ſaamegen Vægt paa dette Fleertallets Forſlag. Men jeg maa dog tillade mig at gjøre opmærksom paa, at det er mig umuligt at forſtaa, hvorledes man under denne Forudsætning kan lægge ſaa ſtor Vægt paa Fleertallets Indſtilling i Mod-

ſætning til Mindretallets Indſtilling, thi det ærede Fleertal vedder ſlet ikke ſit Princip ved ſit Forſlag. Jeg ſkal ikke her dvæle ved det andet Stykke i Forſlaget til § 39 om de Geiſtlige i andre af Staten anerkjendte Religionsſamfund; det er tilſtrækkeligt blevet paavift, hvorledes dette Stykke i enhver Hænſeende maa anſees for at være meget uheldigt, hvad enten man ſeer Sagen fra den almindelige Ligheds Standpunkt eller fra et Sammenlignings Standpunkt mellem de Vilkaar, man vil berebe Folkeſirkens Præſter, og dem, man vil berebe andre i Staten anerkjendte Religionsſamfunds Præſter, og jeg maa tilſtaa, at jeg ikke har hørt een Grund anført til Fordeel for dette Stykke, ſom kunde ſiges at have nogen Vægt. Men ſom ſagt, jeg ſkal ikke dvæle ved dette Stykke for at fremhæve det Principløſe deri, da det er et Stykke, ſom man desværre ogſaa gjenfinder i Mindretallets Forſlag. Derimod maa jeg fremhæve, da det ikke er ſteet endnu, at Bruddet paa Principet er tilſtede ogſaa i det førſte Stykke af Fleertallets Forſlag. Derſom man vil gjenneføre Ligheden og ikke tillade nogen Undtagelse, heller ikke for Ordinerede, ſeer jeg ikke, hvorledes man kan forſvare at fritage dem for Tjenefte i Forſtærkningen. Et Forſlag, der er ſtillet ſom et Underændringsforſlag hertil af et æret fraværende Medlem, det ærede Medlem for Holbæk Amts 5te Valgkreds (Raſmuſſen), forekommer mig forſaaavidt at være meget conſequentere end det ærede Fleertals Indſtilling. Jeg kan forſtaa den Tankegang, at man ſiger: Vi ville ikke gjøre et Brud paa Ligheden, Præſterne ſtulle ligeſaa godt gjøre Tjenefte ſom Andre, og om vi end af forſkjellige Hænſyn ville indrømme en Lempſe i den almindelige Regel, naar der ikke for Alvor er Spørgſmaal om at værne for Landet, ſaa ſkal dog Ingen kunne trække ſig tilbage, naar Landet er ſtebt i Krig, i Fare, da ſtulle ogſaa de Ordinerede gaae med i Krigernes Række. Jeg ſiger, denne Tanke kunde jeg forſtaa, men hvorledes man kan ſige: Vi havde Lighedsprincipet, det er os ikke om de praktiſke Reſultater at gjøre, vi bryde os kun om at redde vort Lighedsprincip — og ſaa dog gaae hen og gjøre en Undtagelse ſom den, der her er foreslaaet i Forſlaget til § 39,